

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Babiakovej CSc. a členiek senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. v právnej veci navrhovateľa: **J. S.**, bytom Ul. J. M. X., B., proti odporcovi: **Obvodný pozemkový úrad v Bardejove**, so sídlom Dlhý rad 17, Bardejov, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. 2008/00146-064-HB zo dňa 16. apríla 2008, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č.k. 3Sp/81/2008-24 zo dňa 17. marca 2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 3Sp/81/2008-24 zo dňa 17. marca 2009, **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Prešove potvrdil rozhodnutie odporcu č. 2008/00146-064-HB zo dňa 16. apríla 2008 a účastníkom nepriznal náhradu trov konania.

Z odôvodnenia uvedeného rozsudku vyplýva, že krajský súd v preskúmanej veci mal preukázané, že odporca rozhodnutím č. 2008/00146-064-HB zo dňa 16. apríla 2008 rozhodol tak, že navrhovateľ je oprávnenou osobou podľa § 2 ods. 2 písm. a/, c/ zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „reštitučný zákon“) a spĺňa podmienky § 3 ods. 1, písm. o/ cit. zákona vo vzťahu k časti pozemkov uvedených v bode II. výroku rozhodnutia.

Pod bodom II. výroku rozhodol, že oprávnenej osobe nemožno navrátiť vlastníctvo k pozemku v katastrálnom území Bardejov zapísané v pozemnoknižnej vložke č. X., mpč. X. vo výmere 89 m², druh pozemku pasienok, vo vložke X., mpč. X. vo výmere 164 m², druh pozemku pasienok, v pozemnoknižnej vložke č. X., mpč. X. vo výmere 182 m² – roľa, nakoľko tomu bráni prekážka uvedená v § 6 ods. 1 písm. a/ reštitučného zákona a preto mu bolo priznané právo na náhradu podľa § 6 ods. 2 reštitučného zákona v podiele 5/12 z celku.

Výrokom v bode III. rozhodol, že navrhovateľovi sa nenavracia vlastníctvo ani nepriznáva právo na náhradu podľa § 6 ods. 2 reštitučného zákona za pozemky v kat. území Bardejov v podiele 2/3, všetky pôvodne zapísané v pozemnoknižnej vložke č. X., mpč. X., LV č. X., parcela EKN X./1, vo výmere 187 m² – pasienok, mpč. X., LV č. X., parcela EKN X./X. vo výmere 56 m² – pasienok, mpč. X., LV č. X., parcela EKN X./X. vo výmere 252 m² – pasienok, mpč. X. zapísané na LV č. X., parcela EKN X./X. vo výmere 24 m² – roľa z dôvodu, že uvedené časti pozemkov neprešli na štát alebo inú právnickú osobu v období od 25. februára 1948 do 01. januára 1990 spôsobom uvedeným v ustanovení § 3, čím nespĺňa podmienky ustanovené v § 2 ods. 1 reštitučného zákona.

Výrokom v bode IV. rozhodol, že navrhovateľovi sa nevracia vlastníctvo ani nepriznáva právo na náhradu podľa § 6 ods. 2 reštitučného zákona za pozemok v k.ú. Bardejov v podiele 2/3, pôvodne zapísané v pozemnoknižnej vložke X., mpč. X. vo výmere 2830 m², druh pozemku pasienok, pozemnoknižná vložka č. X., mpč. X. vo výmere 6826 m², druh pozemku roľa z dôvodu, že uvedené časti pozemkov neprešli na štát alebo inú právnickú osobu na základe kúpnej zmluvy uzavretej v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok, čím nespĺňa podmienky ustanovené v § 3 ods. 1, písm. j/ reštitučného zákona.

V odôvodnení rozsudku krajský súd vyslovil, že rozhodnutie odporcu bolo vydané na základe dostatočne zisteného skutkového stavu, je presvedčivo odôvodnené a vydané v súlade s ustanoveniami reštitučného zákona, keď so závermi odporcu sa v plnom rozsahu stotožnil.

Podľa názoru krajského súdu z ustanovenia § 4 ods. 1 reštitučného zákona nepochybne vyplýva, že ku dňu účinnosti tohto zákona Slovenská republika nebola vlastníkom parcel uvádzaných navrhovateľom v návrhu na preskúmanie, ale sú zapísané ako vlastníctvo Mesta Bardejov, ktoré nie je povinnou osobou a navyše vlastnícke právo na Mesto Bardejov prešlo na základe žiadosti o zápis na LV č. X. po rozhodnom období.

Dospel k záveru, že z obsahu administratívneho spisu a dokazovania vykonaného správnym orgánom je nepochybné, že navrhovateľ je oprávnenou osobou podľa § 2 ods. 2 po svojej matke M. M. a Ž. M. ako závetný dedič. Zároveň vyslovil, že navrhovateľ si síce uplatnil reštitučný nárok, avšak nepreukázal reštitučný titul podľa § 3 ods. 1, písm. o/, ani reštitučný titul podľa § 3 ods. 1, písm. j/ v zmysle ustanovenia § 5 ods. 1 reštitučného zákona. Zdôraznil, že nemožno uplatniť duplicitne reštitučný nárok podľa zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospo-dárskemu majetku v znení neskorších predpisov a podľa zákona č. 503/2003 Z.z.

V súvislosti s námietkami navrhovateľa uvedenými v jeho opravnom prostriedku vo vzťahu k tam uvedeným parcelám poukázal na skutočnosť, že z vykonaného dokazovania odporcu vyplýva, že Mesto Bardejov si nehnuteľnosti dalo zapísať podľa zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí bez toho, aby vlastníctvo k tam uvádzaným parcelám prešlo na štát, čo vyplýva zo zápisu na predmetnom liste vlastníctva, a teda navrhovateľ má možnosť sa svojich vlastníckych práv domáhať na príslušnom orgáne vzhľadom na to, že v tomto konaní nebolo preukázané, že vlastníctvo k týmto častiam parcel prešlo na štát, a že k týmto parcelám mali právo správy alebo hospodárenia právnické osoby alebo poľnohospodárske družstvo, keď Mesto Bardejov podľa reštitučného zákona na rozdiel od zákona č. 229/1991 Zb. nie je povinnou osobou.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote navrhovateľ odvolanie, v ktorom uviedol, že jeho právny zástupca je odcestovaný mimo republiky, preto neskôr doplní svoje vyjadrenie proti rozhodnutiu z 16. apríla 2008. Zároveň žiadal, aby Krajský súd v Prešove „vydal predbežné opatrenie na pozemkoch, ktoré požiadal, aby sa nerobili žiadne práce“.

Dňa 03. júna 2009 bolo Krajskému súdu v Prešove doručené podanie navrhovateľa označené ako „doplnenie odvolania“, v ktorom uviedol, že na podanom odvolaní trvá a navrhuje napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec mu vrátiť na nové konanie a rozhodnutie, alternatívne rozhodnúť tak, aby návrhu navrhovateľa bolo vyhovené. Vyslovil názor, že krajský súd rozhodol predčasne bez zistenia úplného skutkového stavu veci a súčasne považoval napadnutý rozsudok za nepreskúmateľný. Uviedol, že nesúhlasí s jeho odôvodnením, najmä s jeho časťou, v ktorej sa krajský súd zaoberá výrokovou časťou rozhodnutia žalovaného, keďže sa nestotožňuje s tvrdením, že toto rozhodnutie je vecne správne. Mal za to, že jeho reštitučný nárok je opodstatnený a dôvodný, najmä vo vzťahu k pozemnoknižným parcelám mpč. X. a X., ktoré nie sú zastavané v k.ú. Bardejov. Zdôraznil, že napadnuté rozhodnutie nemá oporu v reštitučnom zákone, pretože navrhovateľ je oprávnenou osobou v zmysle uvedeného zákona.

Odporca vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že po obsahovej stránke ide len o formálne podanie bez uvedenia kvalifikovaných skutočností a námietok. Zároveň uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s výrokom a odôvodnením výroku rozsudku Krajského súdu v Prešove č.k. 3Sp/81/2008-24 zo dňa 17. marca 2009 a navrhol odvolaciemu súdu, aby ho v plnom rozsahu potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľov v 1/ až 3/ rade nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu SR www.supcourt.gov.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 30. septembra 2010 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Predmetom odvolacieho konania v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie žalovaného správneho orgánu, ktorým odporca nevyhovet nároku navrhovateľa uplatneného podľa reštitučného zákona na navrátenie vlastníctva k žiadaným nehnuteľnostiam, a preto odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a konanie mu predchádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so všetkými námietkami uvedenými

v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia správneho orgánu.

Odvolací súd dáva do pozornosti, že predmetom preskúmvacieho konania v danej veci je rozhodnutie a postup žalovaného správneho orgánu, ktorým rozhodnutím odporca v rámci konania podľa reštitučného zákona navrhovateľovi priznal právo na náhradu k časti žiadaných pozemkov a nepriznal mu vlastnícke právo k zvyšným žiadaným pozemkom.

Podľa § 5 ods. 1, 2, 3, 5 reštitučného zákona právo na navrátenie vlastníctva k pozemku môže uplatniť oprávnená osoba do 31. decembra 2004 na obvodnom pozemkovom úrade, v ktorého obvode vlastnila pozemok, a zároveň preukáže skutočnosti podľa § 3. Neuplatnením práva v lehote právo zanikne. Rozhodnutie o navrátení vlastníctva k pozemku alebo rozhodnutie o priznaní práva na náhradu podľa § 6 ods. 2 a 3 vydá obvodný pozemkový úrad. Na konanie podľa odseku 2 sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní. Proti rozhodnutiu obvodného pozemkového úradu podľa odsekov 2 a 4 možno podať opravný prostriedok na súde.

V zmysle ust. § 1 písm. a/, b/ reštitučného zákona tento zákona upravuje navrátenie vlastníctva k pozemkom, ktoré neboli vydané podľa osobitného predpisu. (zákon č. 229/1991 Zb. a § 37 až 39 zákona SNR č. 330/1991 Zb.). Vlastnícke právo sa vracia k pozemkom, ktoré tvoria:

- a. poľnohospodársky pôdny fond alebo do neho patria,
- b. lesný pôdny fond.

Podľa § 3 ods. 1 písm. o/ reštitučného zákona oprávneným osobám sa navráti vlastníctvo k pozemku, ktorý prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v dôsledku prevzatia nehnuteľnosti bez právneho dôvodu.

Podľa § 2 ods. 1, 2 reštitučného zákona právo na navrátenie vlastníctva k pozemku podľa tohto zákona môže uplatniť oprávnená osoba, ktorá je občanom Slovenskej republiky s trvalým pobytom na jej území a ktorej pozemok prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v období od 25. februára 1948 do 1. januára 1990 (ďalej len "rozhodujúce obdobie") spôsobom uvedeným v ustanovení § 3.

Ak osoba, ktorej vlastníctvo k pozemku prešlo v rozhodujúcom období do vlastníctva štátu alebo inej právnickej osoby v prípadoch uvedených v ustanovení § 3, zomrela pred

uplynutím lehoty uvedenej v ustanovení § 5 alebo ak bola pred uplynutím tejto lehoty vyhlásená za mŕtvu, sú oprávnenými osobami štátni občania Slovenskej republiky, fyzické osoby v poradí taxatívne ustanovenom v písmene a/ až e/.

Podľa § 3 ods. 1 písm. j/ reštitučného zákona oprávneným osobám sa navráti vlastníctvo k pozemku, ktorý prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v dôsledku kúpnej zmluvy uzavretej v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok.

Predpokladom navrátenia vlastníctva k pozemkom alebo priznania náhrady za nehnuteľnosti, ktoré nie je možné vydať bolo, aby si oprávnená osoba uplatnila reštitučný nárok na pozemkovom úrade v zmysle § 5 ods. 1 uvedeného zákona a súčasne preukázala splnenie zákonných podmienok oprávnenej osoby ustanovených v § 2 ods. 1, 2, ako aj že žiadané nehnuteľnosti prešli v zákonnej dobe (od 25. februára 1948 do 01. januára 1990) na štát alebo inú právnickú osobu v dôsledku skutočností taxatívne ustanovených v § 3 ods. 1, 2, 3, právo na navrátenie vlastníctva alebo priznanie náhrady si oprávnená osoba uplatnila v lehote ustanovenej v § 5 ods. 1 (do 31. decembra 2004) a žiadané pozemky ku dňu odňatia mali charakter pôdy podľa § 1 ods. 1, ako aj že žiadané nehnuteľnosti neboli vydané podľa zákona o pôde (zákon č. 229/1991 Zb. §§ 37 až 39 zákona č. 330/1991 Zb.).

Na konanie o nárokoch oprávnených osôb v zmysle zákona o pôde sú príslušné pozemkové úrady podľa § 5 ods. 1 reštitučného zákona v spojení s § 5 ods. 5 zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v platnom znení.

Pre konanie pozemkového úradu o navrátení vlastníctva k pozemku alebo rozhodnutie o priznaní práva na náhradu podľa § 6 ods. 2 a 3 reštitučného zákona platia všeobecné predpisy o správnom konaní, teda ustanovenia zákona č. 71/1967 Zb. v platnom znení o správnom konaní (ďalej len „správny poriadok“) podľa § 5 ods. 3 reštitučného zákona.

Podľa § 32 správneho poriadku správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania. Podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správnomu orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán. Na žiadosť správneho orgánu sú

štátne orgány, orgány územnej samosprávy, fyzické osoby a právnické osoby povinné oznámiť skutočnosti, ktoré majú význam pre konanie a rozhodnutie.

Podľa názoru odvolacieho súdu správny orgán v danej veci postupoval v intenciách citovaných právnych noriem, pre svoje rozhodnutie si zadovážil dostatok skutkových podkladov, vo veci zistil skutočný stav, a vo veci správne rozhodol, z ktorých dôvodov v danom prípade boli splnené zákonné podmienky pre potvrdenie jeho rozhodnutia súdom prvého stupňa podľa § 250q ods. 2 O.s.p.

Z predloženého spisu krajského súdu, ktorého súčasťou tvoril administratívny spisový materiál, odvolací súd zistil, že navrhovateľ si u odporcu dňa 28. decembra 2004 uplatnil nárok na navrátenie vlastníctva k pozemkom v katastrálnom území Bardejov podľa § 5 ods. 1 reštitučného zákona po pôvodnej vlastníčke matke M. S., zomrelej 23. novembra 1973. Vo vzťahu k uplatnenému reštitučnému nároku M. Č., ktorej nárok bol uplatnený po pôvodnej vlastníčke M. B., zomr. X., poukázal na postup v konaní a na skutočnosť, že z úradnej činnosti bolo správne orgánu známe, že J. S. a M. Č. sú právnymi nástupcami pôvodných spoluvlastníkov pozemkov mpč. X. a X. v k.ú. Bardejov a preto ich podania boli zlúčené do jedného konania. Poukázal na to, že konanie vo veci práva na navrátenie vlastníctva k pozemkom mpč. X. a X. v podiele 1/3 v katastrálnom území Bardejov, ktoré uplatnila dňa 28. decembra 2004 podľa § 5 ods. 1 reštitučného zákona M. Č., bolo rozhodnutím správneho orgánu zo dňa 27. februára 2006 č. 206/00300-026-HB podľa § 30 ods. 1 písm. b/ správneho poriadku zastavené a toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 20. marca 2006. Odporca zdôraznil, že navrhovateľ dňa 07. marca 2005 doplnil prvé podanie zo dňa 28. decembra 2004 tak, že jeho reštitučné podanie sa týka pozemkov mpč. X. (pasienok) vo výmere 3547 m² a mpč. X. (roľa) vo výmere 14401 m² a reštitúciu žiada po pôvodných vlastníkoch M. S., rod. M. (jeho matka) v podiele 1/3 a Ž. M. (sestra jeho matky) v podiele 1/3 a M. M., rod. B. (manželka brata jeho mamy) v podiele 1/3 s tým, že parcely boli vyvlastnené vyvlastňovacím rozhodnutím č. 2282/1968, ktorého kópiu spolu so snímkom z pozemkovej mapy zákazka č. X. z roku 1973 priložil. Odporca uviedol, že z vyvlastňovacieho rozhodnutia MsNV v Bardejove, odbor výstavby č. Výst. 2282/1968 zo dňa 02. októbra 1968 mal zistené, že pod položkou 16/a bola vyvlastnená v k.ú. Bardejov z vložky č. X. parcela č. X. o výmere 12 m² vlastníkom M. S., rod. M. v 1/3, Ž. M. v podiele 1/3 a M. B., rod. B. v podiele 1/3 a pod položkou 16/b bola vyvlastnená tým istým spoluvlastníkom v k.ú. B. z vložky č. X. parcela č. X. o výmere 7233 m² a to za výmeru 3000 m² za náhradu 6680 Kčs za 800m² á 6 Kčs/m², za 2200 m² á 0,40 Kčs/m² a za výmeru 4233

m² v náhradnom pozemku a účelom vyvlastnenia pozemkov bola individuálna bytová výstavba v úseku V.-M. v B. Obvodný pozemkový úrad uviedol, že z jeho úradnej činnosti je mu známe, že o reštitučnom nároku navrhovateľa vo veci navrátenia vlastníctva k parcele mpč. X. k.ú. Bardejov o výmere 4233 m² v podiele 2/3 vo vzťahu k vyvlastňovaciemu rozhodnutiu zo dňa 02. októbra 1968 č. 2282/1968 bez vyplatenia náhrady je vedené reštitučné konanie na správnom orgáne podľa zákona č. 229/1991 Zb. v znení neskorších predpisov Na ústnom pojednávaní dňa 29. júla 2005 navrhovateľ uviedol, že právo na navrátenie vlastníctva k pozemkom, ktoré si uplatnil 28. decembra 2004 a doplnil dňa 07. marca 2005 sa týka mpč. X. a mpč. X. v k.ú. Bardejov, ktoré boli dotknuté kúpnyimi zmluvami zo dňa 28. októbra 1971 a vyvlastňovacím rozhodnutím č. X. zo dňa 16. augusta 1979. Navrhovateľ zároveň uviedol, že právo na navrátenie vlastníctva k pozemkom neuplatňuje k pozemkom, ktoré boli dotknuté vyvlastňovacím rozhodnutím č. 2282/1968 zo dňa 02. októbra 1968, teda k mpč. X. o výmere 12 m² a k mpč. X. o výmere 300 m², za ktoré bola vyplatená náhrada a k mpč. o výmere 4233 m², ktoré sú predmetom reštitúcie podľa zákona č. 229/1991 Zb. a ktoré sú v čase vydania rozhodnutia predmetom preskúmania rozhodnutia zo dňa 16. decembra 2004 č. 3/2004/00252-024 na Krajskom súde v Prešove. Odporca ďalej dôvodil tým, že aplikujúc ust. § 30 ods. 1 písm. b/ správneho poriadku na základe uvedených skutočností konanie vo veci práva na navrátenie vlastníctva k pozemkom v k.ú. Bardejov v časti týkajúcej sa mpč. X. o výmere 12 m², mpč. X. o výmere 7233 m², ktoré boli dotknuté vyvlastňovacím rozhodnutím č. 2282/1968 zo dňa 02. októbra 1968 a v časti týkajúcej sa mpč. X. a mpč. X. v podiele 1/3 po pôvodnej vlastníčke M. M., druhýkrát vydatej B., rod. B., ktoré bolo uplatnené 28. decembra 2004 v spojení s podaním zo dňa 07. marca 2005 navrhovateľom na ústnom pojednávaní dňa 29. júla 2005 zastavil rozhodnutím zo dňa 09. decembra 2005 č. 2005/00545-020-HB s vyznačením v spise.

Odporca vykonal dokazovanie v ostatnej časti pozemkovoknižných parciel X. a X. k.ú. B. a ohľadom zisteného skutkového stavu uviedol, že v pozemnoknižnej vložke č. X., k.ú. B. boli spoluvlastníkmi mpč. X. pasienok M. o výmere 3547 m² a mpč. X. roľa M. o výmere 14401 m² pod B. M. S. (správne S.), rod. M. v podiele 1/3 a Ž. M. v podiele 1/3 titulom dedenia D 589/43-10 zo dňa 12. marca 1948 a pod B. M. M., rod. B. v podiele 1/3 titulom dedenia D 36/55. Poukázal na osobne vykonané šetrenie v archíve Mestského úradu v Bardejove, oddelenie správy majetku a zistenia, že kópie kúpnych zmlúv pôvodne uzavretých vlastníčkami vo vzťahu k pozemnoknižným parcelám X. a X. k.ú. Bardejov s MsNV v Bardejove zo dňa 28. októbra 1971 sú slabo čitateľné, ale sú úradne overené

s originálom. Doplnil, že uzavretiu citovaných kúpnych zmlúv predchádzalo osobné konanie s pôvodnou vlastníčkou M. S., rod. M., uvedené vo forme úradného záznamu podpísaného menovanou, keď účelom konania bol výkup nehnuteľností na M. II. etapa z dôvodu výstavby IBV, a to ideálnej čiastky z parcely X. výmera 2830 m² a z parcely X. výmere 6826 m² v k.ú. Bardejov od spoluvlastníkov M. S., rod. M. zastupujúcej tiež Ž. M. a M. M., rod. B. a z tohto záznamu vyplynulo, že spoluvlastníci nemali námietky proti tomu, aby boli tieto podiely vykúpené pre verejné účely, ale žiadali o vyplatenie náhrady v peniazoch (nie v náhradnom pozemku) poukázanej Štátnou sporiteľňou v Bardejove.

Z kúpnej zmluvy uzavretej dňa 28. októbra 1971 z jednej strany medzi Čs. štátom zastúpeným MsNV v Bardejove (kupujúci) a z druhej strany medzi M. S., rod. M. v 1/3 (predávajúci) správny orgán zistil, že predávajúcim bola predaná kupujúcemu pre verejné účely nehnuteľnosť zapísaná v pozemkovej knihe k.ú. Bardejov v zápisnici č. X. parc. č. X. vo výmere 2830 m² za kúpnu cenu 22 640 Kčs vypočítanú podľa vyhl. č. 47/1969 Zb. Ďalej z kúpnej zmluvy uzavretej dňa 28. októbra 1971 z jednej strany medzi Čs. štátom zastúpeným MsNV v Bardejove (kupujúci) a z druhej strany medzi M. S., rod. M., Ž. M. v 1/3 a M. M., vyd. B. v 1/3 (predávajúci) správny orgán zistil, že predávajúci odpredali kupujúcemu pre verejné účely nehnuteľnosť zapísanú v pozemkovej knihe k.ú. Bardejov v zápisnici č. X. parc. č. X. o výmere 6826 m² za kúpnu cenu 25 534 Kčs vypočítanú podľa vyhl. č. 47/1969 Zb. Podkladom kúpnych zmlúv bol geometrický plán, ktorého číslo správny orgán zistil z návrhu na uznesenie, ktoré vzišlo z rokovania Rady MsNV v Bardejove po prejednaní správy o majetkových postupoch pri výkupoch na výstavbu mesta. V časti uvedeného návrhu pod písm. a/ Rada MsNV v Bardejove schvaľuje prevedené kúpne zmluvy v rozsahu kúpnych zmlúv a vyvlastňovacích rozhodnutí pre „Sídliisko IVB V. II. etapa“ (podľa geometrického plánu Strediska geodézie Bardejov pod č. 762-0092-70 zo dňa 26. októbra 1970), pozemky á 8 Kčs za m² boli schválené pod položkou 17.) výkup nehnuteľnosti zapísanej v pozemkovej knihe k.ú. Bardejov v zápisnici č. X., parcela č. X., vedenej na vlastníkoch M. S., rod. M. v 1/3, Ž. M. v 1/3 a M. M., rod. B. v 1/3 nehnuteľnosti oceňované podľa ohodnocovaného protokolu a kúpnej zmluvy zo dňa 28. októbra 1971 v celkovej hodnote 25 534 Kčs a pod pol. 15.) výkup nehnuteľnosti zapísanej v pozemkovej knihe k.ú. Bardejov v zápisnici č. X., parcela č. X., vedenej na vlastníkoch M. S., rod. M. v 1/3, Ž. M. v 1/3 a M. M., rod. B. v 1/3 nehnuteľnosti oceňované podľa ohodnocovaného protokolu a kúpnej zmluvy zo dňa 28. októbra 1971 v celkovej hodnote 22 640 Kčs.

výmerového ostatku parcel majetkovo nevysporiadaných) a zároveň za účelom nepochybného preukázania, akým parcelám zodpovedajú v súčasnosti pôvodné pozemnoknižné parcely X. a X., k.ú. Bardejov, a či sú zastavané, ustanovil rozhodnutím č. 2007/00201-030-HB do konania znalca z odboru geodézie a kartografie J. G., aby podal znalecký posudok. Úlohou znalca bolo graficky a písomne identifikovať mpč. X. a mpč. X. pôvodne zapísané v pkn. vl. X., k.ú. Bardejov na súčasný stav katastra nehnuteľností v častiach dotknutých kúpnyimi zmluvami uzavretými dňa 28. októbra 1971, vyvlastňovacím rozhodnutím č. X. výst.-Kw zo dňa 16. augusta 1979, ako aj identifikovať ostatnú časť výmery sporných parcel (okrem výmery dotknutej vyvlastňovacím rozhodnutím č. 2282/1968 zo dňa 02. októbra 1968, ktorá nebola predmetom tohto konania) a zistiť, či sú parcely v stave C-KN zastavané.

Zo znaleckého posudku č. X. zo dňa 03. decembra 2007 správny orgán zistil, že parcely mpč. X. a X. boli pôvodne zapísané v pozemnoknižnej zápisnici č. X. k.ú. Bardejov ako pasienok o výmere 3547 m² a orná pôda o výmere 14401 m². Po naskenovaní pozemnoknižnej mapy, jej digitalizácii a následnom prevedení potrebných geodetických úkonov znalec zistil, že skutočná výmera parcely mpč. X. tak, ako je táto zakreslená v pkn. mape je 3590 m² a celková výmera predmetných parcel predstavuje plochu 17991 m². Ďalej zistil, že z tejto celkovej plochy pôvodne zapísanej v pkn. zápisnici č. X. k.ú. Bardejov v súčasnosti po prevedení práv na Registri obnovenej evidencie pozemkov a ich zaevidovaní v súbore popisných a geodetických informácií reálne existuje plocha o výmere 243 m², a to ako parcela X./1 s výmerou 187 m² a parcela X./X. s výmerou 56m² zapísané na LV č. X., k.ú. Bardejov. Parcela KN-E X./1 je súčasťou parcely KN-C X. a parcela KN-E X./X. tvorí časť parcely KN-C X., ktoré nie sú majetkovoprávne vysporiadané. Správny orgán v LV č. X., k.ú. Bardejov zistil, že spoluvlastníkom parcel KN-E X.-1, X./X. (ostatok nedotknutej pôvodnej mpč. X.) je pod B 3,7 aj J. S. – účastník konania, v podiele 1/15 titulom D 448/79 po M. S. a v podiele 1/3 titulom 3D/75/02 po Ž. M.. Zo znaleckého posudku bolo ďalej zistené, že v prvej etape IBV v danom území bola na podklade GP č. X. rozhodnutím MsNV v Bardejove č. Výst. 2282/1968 zo dňa 02. októbra 1968 vyvlastnená časť dotknutých parcel s výmerou 7245 m², teda od parcely mpč. X.-12 m² a od parcely mpč. X. – 7233 m². Zistené skutočnosti týkajúce sa I. etapy správny orgán vyhodnotil ako informatívne pre toto konanie, keďže boli predmetom dokazovania v konaní vedenom o reštitučnom nároku účastníka konania podľa zákona o pôde (1. reštitúcia).

Správny orgán ďalej dôvodil tým, že zo znaleckého posudku zistil, že pri realizácii druhej etapy IBV bola geometrickým plánom č. X. zo dňa 26. októbra 1970 od predmetných parciel, titulom kúpnych zmlúv zo dňa 28. októbra 1971 odčlenená plocha o celkovej výmere 9656 m², a to od parcely mpč. X. – 2830 m² a od parcely mpč. X. – 6826 m². Zároveň bolo zistené, že geometrickým plánom č. X. bola rozhodnutím MsNV č. X. výst.-Kw vyvlastnená časť parcely mpč. X. o výmere 164 m² ako aj časť parcely mpč. X. s výmerou 182 m² v prospech parcely č. X. vysporiadanej na LV č. X. v spoluvlastníctve fyzických osôb. Zo znaleckého posudku správny orgán zistil aj nové skutočnosti týkajúce sa prechodu a prevodu vlastníctva časti sporných parciel z pôvodných vlastníkov, resp. ich právnych nástupcov na štát, ktoré mu dovtedy neboli známe. Zistil, že geometrickým plánom č. X. a kúpnu zmluvou zo dňa 08. apríla 1977, ktorú uzavreli Ž. M. (správne M.), Š. S. a M. M. (správne M.), rod. B. (ako predávajúci) a V. K. (ako kupujúci) odpredali spoluvlastníci štátu z mpč. X. zapísanej pkn. vl. X. k.ú. Bardejov výmeru 62 m² za kúpnu cenu 496 Kčs (8 Kčs/m²). Z geometrického plánu č. X. a z kúpnej zmluvy, ktorú uzavreli Čs. štát zast. MsNV v Bardejove (ako kupujúci) a Ž. M. v 1/3 dňa 23. apríla 1990, J. S. (účastník konania) v 1/12 a M. S. v 1/12 dňa 24. apríla 1990, A. H. v 1/12 dňa 25. apríla 1990 a Š. S. v 1/12 dňa 28. apríla 1990 (ako predávajúci) správny orgán zistil, že spoluvlastníci predali štátu nehnuteľnosť zapísanú vo vložke č. X. k.ú. Bardejov – parcelu mpč. X. vo výmere 252 m² a mpč. X. vo výmere 24 m² za dohodnutú kúpnu cenu 110,40 Kčs.

Odporca uviedol, že listom 2007/00201-049-HB zo dňa 16. januára 2008 dožiadal Mestský úrad Bardejov, aby oznámil, resp. zaslal listinu, ktorou nadobudol časť mpč. X., k.ú. Bardejov o výmere 89 m² v súčasnosti vysporiadanej v KN-C X. na LV č. X. vo vlastníctve Mesta Bardejov. Odpoveďou č. 578/2007 MsÚ Bardejov oznámil, že predmetnú nehnuteľnosť Mesto Bardejov nadobudlo na základe zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov v roku 1991 a keďže nie je univerzálnym sukcesorom MsNV Bardejov, nevlastní ani všetky podklady a rozhodnutia na území Mesta Bardejov. Písomnou a grafickou identifikáciou parciel, ktorú vykonal znalec v znaleckom posudku ako aj listami vlastníctva vyhotovenými na požiadanie správneho orgánu Správou katastra Bardejov bolo preukázané, že pôvodná mpč. X. (okrem výmery 12 m², ktorá nebola predmetom tohto konania), je vysporiadaná v k.ú. Bardejov v KN-C X., X., X., X. na LV X. vo vlastníctve Mesta B., v KN-C X., X.X., X.X., X.X., X., X.X., X., X., X., X., X., X., X., X., X. na LV X., X., X., X., X., X., X., X., X., X., X., X., X. vo vlastníctve fyzických osôb a v KN-E X./1, X./X. na LV X. v spoluvlastníctve právnych nástupcov pôvodných spoluvlastníkov ako

odôvodnenia poukázal na ust. § 32 ods. 1 a § 34 ods. správneho poriadku a súčasne doplnil, že listom zo dňa 17. marca 2008 vyzval účastníka konania, aby jednoznačne uviedol, v čom vidí tieseň a nápadne nevýhodné podmienky pri uzatváraní kúpnych zmlúv v roku 1971 a 1977, a aby navrhol na podporu svojich tvrdení dôkazy, ktoré sú mu známe a ktoré má správny orgán vykonať, pričom účastník konania v podaní zo dňa 26. marca 2008 neuviedol nové skutočnosti, len zopakoval predchádzajúce podania a spochybnil zápis pozemkov parcely č. X., X., X., X. na LV č. X. v prospech Mesta Bardejov. Citoval ust. § 3 ods. 1 písm. j/ a argumentoval tým, že reštitučný titul podľa cit. ustanovenia znamená, že sú zakotvené dva predpoklady, bez ktorých súčasného naplnenia v dobe právneho úkonu nemožno uplatňovať právo na navrátenie vlastníctva k pozemku. Zdôraznil, že tiesňou sa rozumie objektívny hospodársky alebo sociálny a niekedy i psychický stav, ktorý takým spôsobom a s takou závažnosťou dolieha na osobu uzatvárajúcu zmluvu, že ju obmedzuje v slobode rozhodovania natoľko, že urobí úkon, ktorý by inak neurobila. Tieseň musí mať základ v objektívne existujúcom a pôsobiacom stave, musí teda byť pre ňu objektívny dôvod a súčasne sa musí stať pohnútkou pre prejav vôle konajúcej osoby tak, že urobí úkon vo svoj neprospech.

Odporca poukázal na to, že v predmetnej veci výsluchom účastníka konania, listinnými dôkazmi, ani šetrením správneho orgánu nebolo preukázané, že by pôvodné vlastníčky M. S. a Ž. M. uzavreli kúpne zmluvy dňa 28. októbra 1971 v tiesni. Poukázal už na citovaný úradný záznam zo dňa 28. októbra 1970, ktorý predchádzal podpísaniu zmluvy s M. S., ktorá sama uviedla, že nemajú námietky proti tomu, aby sa podiely dotknutých nehnuteľností vykúpili pre verejné účely, ale žiadali náhradu v peniazoch. Zdôraznil, že navrhovateľa niekoľkokrát vyzval na preukázanie reštitučného titulu, pričom tento nielenže neoznačil dôkazy, ale ani neuviedol všetky skutočnosti, v dôsledku ktorých prechádzali postupne časti parciel na štát, keď sám bol účastníkom jednej z kúpnych zmlúv, ktorú osobne podpísal dňa 24. apríla 1990. Navrhovateľ spochybnil podpisy predávajúcich na kúpnych zmluvách zo dňa 28. októbra 1971 a z uvedeného dôvodu považoval kúpne zmluvy za neplatné a rovnako spochybnil podpis matky na úradnom zázname zo dňa 28. októbra 1971 a vyjadril názor, že tieto zmluvy boli urobené podvodne. Vo vzťahu k týmto námietkam odporca uviedol, že pri dokazovaní vychádzal z tej skutočnosti, že právne opatrenia minulého režimu platia aj v danom prípade, teda vychádzal z platných kúpnych zmlúv, pričom v súlade so zákonom skúmal len to, či kúpne zmluvy boli uzavreté v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok a takéto kompetencie mu boli určené zákonom, a preto tvrdenie J. S., ktorými

spochybnil pravosť podpisov pôvodných vlastníkov pre prípad, že by sa to preukázalo ako pravdivé, bolo by právne relevantným z hľadiska § 37 Občianskeho zákonníka a nie reštitučného zákona. Rovnako nebola preukázaná tieseň pri uzavretí kúpnej zmluvy Ž. M. dňa 14. apríla 1977 a Š. S. dňa 08. apríla 1977. Skutočnosť, ktorá bola zistená odporcom, že Š. S. nebol v čase podpisu kúpnej zmluvy vlastníkom prevádzanej časti nehnuteľnosti, bolo vyhodnotené pre toto konanie ako bezvýznamné, nakoľko na dvojstranné právne úkony nedopadá § 3 ods. 1 písm. o/ reštitučného zákona s poukazom na rozsudok NS SR sp. zn. 5Cdo 36/1999. Dôvodil ďalej tým, že rovnako aj nápadne nevýhodné podmienky musia objektívne existovať v čase právneho úkonu a nemôžu spočívať len v subjektívnom cítení dotknutej osoby a pri kúpnych zmluvách je treba posúdiť to, či nebola porušená ekvivalentnosť dohodnutých vzájomných plnení a či v objektívne daných súvislostiach bol pomer získanej hodnoty k vydávanej protihodnote nápadne nevýhodný. V prípade, kde kúpna cena bola medzi zmluvnými stranami dohodnutá podľa cenových predpisov platných v čase uzavretia kúpnej zmluvy, nemožno bez ďalšieho vyvodiť, že išlo o neadekvátne peňažné plnenie zo zmluvy a teda za nápadne nevýhodné podmienky.

Vo vzťahu k výške kúpnej ceny odporca uviedol, že v predmetnej veci bola kúpna cena 8 Kčs/m² vo vzťahu k zmluve zo dňa 28. októbra 1971 vypočítaná podľa vyhlášky č. 47/1969 Zb., účinnnej od 01. júna 1969 do 01. januára 1985 a dohodnutá účastníkmi zmluvy v súlade s uvedenou vyhláškou, pričom ani pôvodní vlastníci v dostupných listinách, ani účastník konania nenamietali nevýhodné podmienky týkajúce sa kúpnej zmluvy. V kúpnej zmluve uzavretej v roku 1977 bola kúpna cena rovnako 8 Kčs/m² dohodnutá v zmluve a jej určenie v danom prípade bolo len vecou dohody zmluvných strán s odkazom na jej zistenie podľa vyhlášky č. 47/1969 Zb. a v priebehu dokazovania nebol preukázaný opak. Zjavný nepomer vzájomne poskytnutých plnení a nevýhodnosť nejakých ďalších podmienok nebol v konaní preukázaný.

Na základe vykonaného dokazovania odporca dospel k záveru, že navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že kúpne zmluvy uzavreté jeho právnymi predchodcami v roku 1971 a v roku 1977 boli uzavreté v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok. Bol toho názoru, že zistil presne a úplne skutočný stav veci, za tým účelom vykonal rozsiahle dokazovanie, pričom navrhovateľ ani správny orgán nezískal priamy dôkaz preukazujúci reštitučný titul a preto rozhodol tak, ako uviedol v bode IV. výroku rozhodnutia. V odôvodnení citoval ust. § 2 ods. 1 reštitučného zákona a uviedol, že kúpnu zmluvou, ktorú uzavrel aj účastník konania dňa 24. apríla 1990 so štátom, zastúpeným MsNV Bardejov vo

vzťahu k mpč. X. o výmere 252 m² a mpč. X. o výmere 24 m² a geometrickým plánom č. X. bolo preukázané, že kúpna zmluva bola uzavretá po rozhodujúcom období, teda po 01. januári 1990 a preto na ňu reštitučný zákon nedopadá, a vzhľadom na uvedené rozhodol tak, ako uvádza výrok rozhodnutia v bode III.

Odporca ďalej argumentoval tým, že z listu vlastníctva č. X. k.ú. Bardejov je preukázané, že parcely KN-E X./1 o výmere 187 m² a KN-E-X./X. o výmere 56 m² ako ostatky pôvodnej mpč. X. neboli dotknuté spôsobom uvedeným v ust. § 3 reštitučného zákona, nakoľko ostali vo vlastníctve pôvodných vlastníkov, resp. ich právnych nástupcov titulom dedenia, teda aj J. S. pod B. v 1/15 a pod B. v 1/3 a z tohto dôvodu bolo rozhodnuté podľa bodu III. výroku rozhodnutia. Z úmrtného listu mal zistené, že Š. S., nar. X., zomr. X. a z osvedčenia o dedičstve sp. zn. 3D/75/2002, ktoré nadobudlo účinky právoplatného rozhodnutia o dedičstve dňa 01. marca 2004, v dedičskej veci po Ž. M., zomr. X. bolo zistené, že dedičstvo nadobudol jediný dedič zo závetu J. S..

Odporca citoval ust. § 1, § 2 ods. 1, § 2 ods. 2 reštitučného zákona a uzavrel, že z uvedených ustanovení vyplýva rozsah navrátenia vlastníctva, pričom navrhovateľ splnil zákonnú podmienku štátneho občianstva SR a poradia nástupníctva podľa § 2 ods. 2 reštitučného zákona. Skutočnosť, že je oprávnenou osobou podľa § 2 ods. 2 písm. a/ reštitučného zákona bola preukázaná občianskym preukazom, rozhodnutím v dedičskej veci sp. zn. 3D/75/2002 po nebohej M. M. v podiele 1/3 ako závetný dedič, úmrtným listom otca Š. S. a dedičským rozhodnutím vo veci sp. zn. D 448/79 a sp. zn. D 223/90 po nebohej M. S. v podiele 1/12 a zo zákonných ustanovení reštitučného zákona, v ktorom absentuje ustanovenie, podľa ktorého, ak oprávnených osôb je viac a nárok na vydanie uplatnia len niektoré z nich, vydá sa im vec celá a zo skutkových zistení v danej veci vyplýva, že po pôvodnej vlastníčke M. S. podľa § 2 ods. 2 písm. c/ reštitučného zákona by prichádzali do úvahy ako oprávnené osoby aj súrodenci J. S. a po ich smrti ich potomkovia. Nakoľko reštitučný nárok uplatnil len J. S., správny orgán bol pri rozhodovaní podľa bodu I. a II. výroku rozhodnutia viazaný reštitučným zákonom a z podielu po pôvodnej spoluvlastníčke M. S. mu priznal len 1/12 spolu s podielom 1/3 po pôvodnej spoluvlastníčke Ž. M. boli mu priznané 5/12 z celku.

Zároveň odporca argumentoval, že z rozhodnutia bývalého MsNV v Bardejove zo dňa 16. augusta 1970 č. X. výst.-Kw mal zistené, že vyvlastňovací orgán neustanovil v konaní opatrovníka spoluvlastníckam M. S., rod. M. a Ž. M., ktorých pobyt mu nebol známy, ale len

konštatoval, že vlastníčka je mu neznáma. Reštitučný titul uvedený v § 3 ods. 1, písm. o/ reštitučného zákona vo vzťahu k mpč. X. o výmere 164 m² a k mpč. X. o výmere 182 m², ktoré boli dotknuté vyvlastňovacím rozhodnutím č. X. výst.-Kw bol preukázaný geometrickým plánom č. X. a týmto vyvlastňovacím rozhodnutím, ktoré privodilo zmenu vlastníckych vzťahov aj napriek tomu, že nemohlo nadobudnúť právoplatnosť v dôsledku procesnej chyby vyvlastňovacieho orgánu. Naplnenie reštitučného titulu podľa § 3 ods. 1, písm. o/ reštitučného zákona vo vzťahu k mpč. X. o výmere 89 m² bola preukázaná znaleckým posudkom č. X., keď odporca s ohľadom na oznámenie MsÚ Bardejov č. 578/2007 si osvojil zistenie znalca, že časť mpč. X. vo výmere 89 m² je v súčasnosti vysporiadaná v parcele KN-C X. na LV č. X. vo vlastníctve Mesta Bardejov prešla na štát (v roku 1991 na mesto), pričom v operátoch KN sa nenachádza právna listina preukazujúca tento prevod alebo prechod. Uvedené dôkazy boli vyhodnotené jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti a správny orgán dospel k záveru, že uvedená časť parcely prešla na štát prevzatím bez právneho dôvodu. Súčasne však konštatoval, že podľa § 4 ods. 1 reštitučného zákona povinnými osobami sú právnické osoby, ktoré ku dňu účinnosti tohto zákona majú k pozemku vo vlastníctve Slovenskej republiky právo hospodárenia alebo právo správy a poľnohospodárske družstvá, a teda Mesto Bardejov nie je povinnou osobou. Poukázal tiež na skutočnosť, že vlastníctvo k pozemkom alebo k jeho častiam nemožno vydať podľa § 6 ods. 1, písm. a/ cit. zákona, ak pozemok je vo vlastníctve fyzickej osoby a právnickej osoby okrem povinnej osoby (§ 4 ods. 1). Vo vzťahu k výroku pod bodom I. odporca argumentoval tým, že z ustanovenia § 6 ods. 2 cit. zákona vyplýva, že oprávnenej osobe sa prevedú bezodplatne do vlastníctva iné pozemky vo vlastníctve štátu v primeranej výmere a bonite, v akej boli pôvodné pozemky, a to ak možno v tej istej obci, v ktorej sa nachádza prevažná časť pôvodných pozemkov, ak s tým oprávnená osoba súhlasí alebo oprávnenej osobe sa poskytne finančná náhrada.

Odporca dôvodil tým, že identifikáciou pozemnoknižných mpč. X. a X. v k.ú Bardejov, o ktorých rozhodol, že boli odňaté štátom v dôsledku prevzatia bez právneho dôvodu, že bolo preukázané, že sú vyporiadané v rámci KN-C X. na LV č. X. vo vlastníctve fyzickej osoby a v KN-C X. na LV č. X. vo vlastníctve Mesta Bardejov, teda osôb, ktoré nie sú povinnými osobami na navrátenie vlastníctva podľa § 4 ods. 1 a existuje tu prekážka navrátenia vlastníctva ustanovená v § 6 ods. 1 písm. a/ reštitučného zákona. Z uvedeného dôvodu preto priznal navrhovateľovi právo na náhradu podľa § 6 ods. 2 reštitučného zákona tak, ako je uvádzané v bode I. a II. výroku rozhodnutia. Odporca vo vzťahu k podaniam

navrhovateľa, ktorý sa opakovane domáhal navrátenia vlastníctva k parcelám KN-C X., X., X. a X. podľa GP č. X. zdôraznil, že účastník konania nerozlišuje medzi zákonom č. 229/1991 Zb. v znení neskorších predpisov, teda zákonom o pôde, podľa ktorého uplatňuje reštitučný nárok v roku 1992 v časti mpč. X. o výmere 4233 m², ktorá bola dotknutá vyvlastňovacím rozhodnutím č. Výst. 2282/1968, o ktorom bolo právoplatne rozhodnuté rozhodnutím zo dňa 11. januára 2007 pod č. 2007/00316-058-HB a reštitučným zákonom, podľa ktorého uplatnil reštitučný nárok 28. decembra 2004 k mpč. X. a ostatnej časti mpč. X., o ktorom bolo rozhodnuté v predmetnom konaní. Námietačka navrhovateľa vo veci neúplnosti znaleckého posudku bola vyhodnotená ako bezvýznamná pre toto konanie, lebo znalec vypracoval znalecký posudok v súlade s právoplatným rozhodnutím správneho orgánu o ustanovení znalca a úlohou mu danou, pričom rozhodnutie bolo doručené aj účastníkovi konania.

Súd prvého stupňa správne preskúmal zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu a postupu, ktorý mu predchádzal a dospel k správne mu záveru, že žalovaný správny orgán postupoval v súlade s reštitučným zákonom, pokiaľ navrhovateľovi priznal reštitučný nárok na náhradu za pozemky v katastrálnom území Bardejov zapísané v pozemnoknižnej vložke č. X., mpč. X. vo výmere 89 m², druh pozemku pasienok, vo vložke č. X., mpč. X. vo výmere 164 m², druh pozemku pasienok, v pozemnoknižnej vložke č. X., mpč. X. vo výmere 182 m² – roľa, pretože z listinných dôkazov vyplýva, že reštitučný titul uvedený v § 3 ods. 1 písm. o/ cit. zákona vo vzťahu k mpč. X. o výmere 164 m² a k mpč. X. o výmere 182 m² bol preukázaný geometrickým plánom č. X. a vyvlastňovacím rozhodnutím č. X. výst.-Kw. Naplnenie reštitučného titulu podľa § 3 ods. 1 písm. o/ reštitučného zákona vo vzťahu k mpč. X. o výmere 89 m² bolo preukázané znaleckým posudkom č. X., keď odporca prihladnuc na oznámenie MsÚ Bardejov č. 578/2007 sa stotožnil so zistením znalca, že časť mpč. X. vo výmere 89 m² je v súčasnosti vyporiadaná v parcele KN-C X. na LV č. X. vo vlastníctve Mesta Bardejov, pričom v operátoch KN sa nenachádza právna listina preukazujúca tento prevod alebo prechod.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu zo skutkových okolností v danej veci vyplýva, že navrhovateľ v danom prípade splnil zákonné podmienky v zmysle § 3 ods. 1, písm. o/ reštitučného zákona, pretože uvedená časť parcely prešla na štát bez právneho dôvodu. Navrhovateľovi však nebolo možné prinavrátiť vlastníctvo k týmto častiam pozemkov podľa § 6 ods. 1, písm. a/ reštitučného zákona, pretože z listu vlastníctva č. X. a je zrejmé, že táto časť pozemkov je vo vlastníctve fyzickej osoby a listu vlastníctva č. X., že táto časť sa nachádza vo vlastníctve Mesta Bardejov, ktoré nie sú povinnými osobami podľa § 4 ods. 1

reštitučného zákona. Z uvedených dôvodov žalovaný správny orgán správne rozhodol, že navrhovateľovi prináleží právo na náhradu za pozemok, ku ktorému nie je možné prinavrátiť vlastníctvo podľa § 6 ods. 2.

Odvolaací súd taktiež zastáva názor, že na základe vykonaného dokazovania v preskúmvanej veci bolo preukázané, že navrhovateľ si síce uplatnil reštitučný nárok na navrátenie vlastníctva, resp. priznanie finančnej náhrady za pozemky v k.ú Bardejov v podiele 2/3, pôvodne zapísané v pozemnoknižnej vložke č. X., mpč. X. vo výmere 2830 m², druh pozemku pasienok, pozemnoknižná vložka č. X., mpč. X. vo výmere 6826 m², druh pozemku roľa, pozemnoknižná vložka č. X., mpč. X. vo výmere 62 m², druh pozemku roľa, v zákonnej lehote podľa § 5 ods. 1 reštitučného zákona, avšak pre priznanie vlastníctva, resp. náhrady k žiadaným častiam pozemkov neboli splnené zákonné podmienky citovanej právnej normy a to prechod žiadanej nehnuteľnosti na štát alebo inú právnickú osobu v dôsledku taxatívne uvedenom v § 3 ods. 1, písm. j/ reštitučného zákona, pretože v konaní nebolo preukázané, že žiadané časti nehnuteľností boli vykúpené na základe kúpnych zmlúv uzavretých v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok.

Podľa § 5 ods. 1 reštitučného zákona navrhovateľ mal právo si uplatniť nárok na navrátenie vlastníctva k pozemku na obvodnom pozemkovom úrade, a zároveň povinnosť preukázať skutočnosti podľa § 3, pričom nesplnenie si tejto povinnosti podmieňuje následok neunesenia dôkazného bremena majúce vplyv na ich neúspech v konaní, s prihliadnutím, že v zmysle § 32 správneho poriadku správny orgán právna úprava ustanovená v § 5 ods. 1 reštitučného zákona nezavahuje povinnosti vykonať dokazovanie za účelom zistenia skutočného stavu. Správny orgán v danej veci postupoval v súlade so správnym poriadkom, keď vykonal dokazovanie na zadováženie skutkových zistení, akým spôsobom došlo k prechodu vlastníctva k pozemkom, ku ktorým si navrhovateľ uplatnil reštitučný nárok.

Splnenie zákonných podmienok podľa § 3 ods. 1, písm. j/ reštitučného zákona a to tieseň a nápadne nevýhodné podmienky správny orgán ako aj súd prvého stupňa v danej veci správne posudzovali v čase uzatvorenia kúpnej zmluvy. Ich splnenie zákonodarca predpokladá kumulatívne. Na základe právnej teórie a zaužívanej právnej praxi je potrebné tieseň vykladať ako stav, vyplývajúci z objektívnych skutočností, ktoré pôsobili na fyzickú osobu ako vlastníka do takej miery, že tento urobil vo vzťahu k svojmu majetku taký právny úkon, ktorý by v právnom štáte inak neurobil. Pokiaľ ide o ďalšiu zákonnú podmienku, a to, že kúpna zmluva bola podpísaná za nápadne nevýhodných podmienok, odvolaací súd

poukazuje na to, že pri skúmaní naplnenia znakov nápadne nevýhodných podmienok treba vždy starostlivo skúmať, či ide o nevýhodnosť takej intenzity, že ju možno kvalifikovať ako nápadnú voči stavu, ktorý existoval v dobe uzavretia kúpnej zmluvy vzhľadom k podmienkam vtedy obvyklým.

Podľa názoru odvolacieho súdu zo skutkových okolností v danej veci nevyplýva, že by kúpne zmluvy boli uzavreté za nápadne nevýhodných podmienok, pretože kúpna cena za odpredávané pozemky bola určená na základe cenového predpisu platného v čase uzavretia zmluvy a to vyhlášky č. 47/1969 Zb. spôsobom a vzhľadom k podmienkam obvyklým v čase uzavretia kúpnej zmluvy. Nebolo možné považovať za nápadne nevýhodné podmienky ani to, že predmetné nehnuteľnosti boli štátom vykúpané za účelom výstavby a hodnota za ne bola stanovená na 8 Kčs/m², pretože predmetnou kúpnu zmluvou boli odpredávané nehnuteľnosti, ktoré mali v čase uzatvárania tejto zmluvy charakter roľa a pasienok. Vzhľadom na uvedené aj podľa názoru odvolacieho súdu v danej veci teda neboli kumulatívne splnené obidve zákonné podmienky ustanovené v § 3 ods. 1, písm. j/ reštitučného zákona, a to, že právny predchodcovia navrhovateľa kúpne zmluvy uzatvorili v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok.

Odvolací súd sa taktiež stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, že kúpnu zmluvou, ktorú uzavrel aj účastník konania J. S. dňa 24. apríla 1990 so štátom, zastúpeným MsNV Bardejov vo vzťahu k mpč. X. o výmere 252 m² a mpč. X. o výmere 24 m² a geometrickým plánom č. X. bolo preukázané, že kúpna zmluva bola uzavretá po rozhodujúcom období, teda po 01. januári 1990 a preto na ňu reštitučný zákon nedopadá.

Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na závery uvedené vyššie považoval námietky navrhovateľa uvedené v odvolaní proti rozsudku krajského súdu za nedôvodné, ktoré nemohli ovplyvniť posúdenie danej veci, a preto napadnutý rozsudok Krajského súdu v Prešove ako vecne správny podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. a § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil, stotožniac sa aj s dôvodmi jeho rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.).

Odvolací súd navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal v zmysle § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a v spojení s § 250k ods. 1 O.s.p., pretože mu nevzniklo právo na ich náhradu v dôsledku jeho neúspechu v tomto konaní a odporcovi preto, že mu z dôvodu neúspešného odvolania navrhovateľa žiadne trovy nevznikli a ani ich náhradu neuplatnil.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. septembra 2010

JUDr. Eva Babiaková, CSc. v. r.

predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská